

30821 Nationale Veiligheid
33576 Natuurbeleid
Nr. 336 Brief van de minister van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 mei 2026

Nederland is recent geconfronteerd met natuurbranden die onze samenleving direct raken. Hierover heb ik uw Kamer samen met de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) en de staatssecretaris van Defensie geïnformeerd¹. Deze natuurbranden onderstrepen onze kwetsbaarheid én het belang van goede voorbereiding, samenwerking en tijdige actie. Rijk, provincies, gemeenten, veiligheidsregio's, natuurbeheerders en kennisinstellingen versterken daarom hun samenwerking voor bescherming van onze natuur én onze veiligheid, in lijn met de Kamerbrief 'Samen sterker tegen natuurbranden'².

Hierbij informeer ik uw Kamer, mede namens de minister van JenV, over recente inzichten, ontwikkelingen en vervolgstappen op het gebied van natuurbrandbeheersing. Ik ga daarbij in op internationale en Europese ontwikkelingen, het belang van vitale natuur en biodiversiteit, effectieve en veilige inzet van hulpdiensten, bestuurlijke regie, wet- en regelgeving en financiering.

Nederland bereidt zich voor, samen met de wereld

Internationaal groeit het besef dat natuurbranden niet uitsluitend met brandbestrijding kunnen worden beheerst³. Effectievere bestrijding neemt onderliggende risico's, zoals brandbare vegetatie, verdroging en kwetsbare gebiedsinrichting, niet weg. Daarom verschuift de aandacht wereldwijd naar integrale natuurbrandbeheersing, met meer nadruk op preventie en risicobeperking. Het afgelopen najaar is binnen de Verenigde Naties dan ook een resolutie aangenomen over het versterken van de wereldwijde inzet op integrale natuurbrandbeheersing⁴.

¹ Kamerstuk 30.821, nr. 335. Kamerbrief 'Natuurbranden in Nederland voorjaar 2026'

² Kamerstuk 30.821, nr. 306. Kamerbrief 'Samen sterker tegen natuurbranden'

³ VN-Milieuprogramma (2022). 'Spreading like Wildfire'

⁴ VN-Milieuprogramma (2025). 'Resolution on Strengthening the Global Management of Wildfires'

De door de Europese Unie gesteunde Kananaskis Wildfire Charter⁵ past binnen deze ontwikkeling. Daarin wordt het belang benadrukt van wetenschappelijke én lokale kennis, op de natuur gebaseerde oplossingen en een brede maatschappelijke aanpak van natuurbrandrisico's. Afgelopen najaar ondertekende Nederland dan ook samen met landen uit alle delen van de wereld een oproep om natuurbranden via een integrale aanpak proactief te voorkomen en de weerbaarheid te vergroten⁶.

Ook in Europa is deze beweging duidelijk zichtbaar. De Europese Commissie publiceerde afgelopen maart een nieuwe strategie voor integrale natuurbrandbeheersing⁷. Daarin benadrukt ook de Commissie het belang van op de natuur gebaseerde oplossingen voor het realiseren van brandbestendige landschappen. Hiertoe publiceerde de Commissie nieuwe richtsnoeren die relevant zijn voor natuurbrandbeheersing in Natura 2000-gebieden⁸. De kabinetsappreciatie van het voorstel van de Europese Commissie heeft uw Kamer reeds ontvangen⁹.

Een structureel veiligheidsrisico, nu en in de toekomst

Natuurbranden vormen in Nederland een structureel veiligheidsrisico, met mogelijk grote maatschappelijke gevolgen. Klimaat- en natuurrampen kunnen vrijwel alle nationale veiligheidsbelangen raken, waaronder territoriale, fysieke, economische en ecologische veiligheid, evenals sociaal-politieke stabiliteit¹⁰.

Door klimaatverandering nemen weersextremen toe en verschuift het gebied met een verhoogd natuurbrandrisico richting Centraal- en Noord-Europa¹¹. Ook Nederland krijgt daardoor vaker te maken met omstandigheden die natuurbranden kunnen versterken. Droogte, hitte, drogere lucht, verdroging en vergrassing maken natuurgebieden brandbaarder. Daardoor neemt de kans op sneller

⁵ G7 (2025). 'Kananaskis Wildfire Charter'

⁶ COP30 (2025). 'Call to Action on Integrated Fire Management and Wildfire Resilience'

⁷ COM(2026) 330. Europese Commissie (2026). 'Communication on integrated wildfire risk management'

⁸ C(2026) 2031. Europese Commissie (2026). 'Guidance on adapting Natura 2000 sites to climate change'

⁹ Kamerstuk 22112, nr. 4359 . 'BNC-Fiche: Mededeling Integrale Natuurbrandbeheersing'

¹⁰ Kamerstuk 30.821, nr. 165, bijlage 1050808. 'Rijksbrede Risicoanalyse nationale veiligheid 2022'

¹¹ Wereldbank (2025). 'Management of Wildfire Risk in the European Union'

verspreidende en intensere natuurbranden toe^{12, 13}. Ook nu al zijn grootschalige natuurbranden in Nederland mogelijk¹⁴. De dichtbevolktheid van ons land en de verwevenheid van natuur met recreatie, wonen, werken, zorgfuncties en vitale infrastructuur zorgen ervoor dat een brand al snel grote maatschappelijke gevolgen kan hebben.

Het risico reikt verder dan de brand zelf: rookoverlast, gezondheidsschade, evacuaties, schade aan natuur, verstoring van verkeer en energievoorzieningen en economische schade zijn allemaal mogelijk. Schaarste aan personeel en middelen kan bovendien toenemen en hulpdiensten en overheid voor moeilijke keuzes stellen¹⁵. Recente natuurbranden laten zien dat risicobeheersing noodzakelijk is. Daarom is het versterken van natuurbrandbeheersing opgenomen als prioriteit in de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden¹⁶.

De toekomst ligt in een integrale aanpak

Onze inzet is gericht op voorkomen wat kan, voorbereiden waar het moet, effectief reageren wanneer nodig en herstellen met meer weerbaarheid voor natuur en samenleving. Daarbij wordt het uitgangspunt van meerlaagsveiligheid gehanteerd: bewustwording, preventie, mitigatie, bestrijding en herstel.¹⁷ Daarnaast zal ik binnenkort met hulp van Staatsbosbeheer een nationaal centrum voor natuurbrandbeheersing oprichten dat gaat helpen om kennis en praktijkervaring over natuurbranden samen te brengen en verder te ontwikkelen.

Natuurbrandbeheersing is een gezamenlijke opgave die geen enkele partij alleen kan dragen. Het Rijk is verantwoordelijk voor de nationale kaders, de verbinding met klimaatadaptatie, natuurbeleid, crisisbeheersing en internationale samenwerking. Daarbij is LVVN verantwoordelijk voor risicobeheersing en JenV voor crisisbeheersing. Provincies hebben een centrale rol in natuurbeleid, gebiedsprocessen en ruimtelijke keuzes. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor lokale ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid. Veiligheidsregio's dragen zorg voor

¹² Kamerstuk 32.813, nr. 1559, bijlage. 'Voorbij de risico's: keuzes voor een klimaatbestendige leefomgeving'

¹³ WOT-technical report 300. WUR (2026). 'Klimaatrisico's van natuurbranden in Nederland'

¹⁴ KNMI (2025). 'Een Extreem Rapport'

¹⁵ Deltares (2026). 'Klimaatdreigingen, bijbehorende cascade-effecten en gevolgen voor crisisrespons'

¹⁶ Kamerstuk 30.821, nr. 178, bijlage 1086944. 'Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden'

¹⁷ Kamerstuk 30.821, nr. 306. Kamerbrief 'Samen sterker tegen natuurbranden'

voorbereiding op incidentenbestrijding en crisisbeheersing. Terreinbeheerders beheren de gebieden waar risico's zich manifesteren en kennisinstituten leveren de kennisbasis.

Aangezien de opgave meerdere beleidsterreinen en bestuurslagen raakt, vraagt deze gezamenlijke verantwoordelijkheid om bestuurlijke regie. Daarbij gaat het niet om het overnemen van taken, maar om samenhang, het adresseren van knelpunten en duidelijke verantwoordelijkheden. Door de diversiteit aan landschappen en de verschillen in structuur, samenstelling en staat van de natuur moet natuurbrandbeheersing zoveel mogelijk gebiedsgericht worden aangepakt en op passend niveau worden geïmplementeerd.

De natuur beschermt ons, als wij de natuur beschermen

Vitale natuur en biodiversiteit zijn essentieel voor veiligheid. Wanneer natuur verdroogt, verarmt of vergrast, neemt de kwetsbaarheid voor natuurbranden toe. Dat raakt niet alleen natuurdoelen, maar ook de veiligheid van mensen, dieren en de fysieke leefomgeving. Natuurbranden zijn nooit volledig uit te sluiten, maar gezonde, diverse en goed beheerde ecosystemen maken het landschap weerbaarder tegen brand en helpen risico's en gevolgen te beperken.

Gezonde ecosystemen zijn bovendien beter in staat zich aan te passen aan klimaatverandering. Op de natuur gebaseerde oplossingen kunnen daarbij tegelijk bijdragen aan risicobeheersing en natuurherstel¹⁸. Denk aan beheerbranden, begrazing, hydrologisch herstel en het vergroten van variatie in leeftijd, structuur en soorten in de vegetatie. Zulke maatregelen verminderen brandbaar materiaal, houden brandgangen vrij en verkleinen de brandbaarheid. Het versterken van veiligheid is dus geen reden om natuurdoelen los te laten, maar om natuur robuuster te maken. Ook recente Europese richtsnoeren voor het beheer van Natura 2000-gebieden in de context van klimaatverandering benadrukken dit¹⁹.

Deze aanpak vraagt om gebiedsgericht maatwerk en kennis. Niet elke maatregel is overall wenselijk of effectief en vaak is een combinatie van maatregelen nodig. Timing is daarbij net zo belangrijk als locatie. Zonder onderhoud neemt de werking van maatregelen na verloop van tijd af. Overheden, terreinbeheerders en kennisinstituten moeten gezamenlijk bepalen welke maatregelen effectief en haalbaar zijn. Duurzaam bosbeheer,

¹⁸ EASAC (2025). 'Changing Wildfires - Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe'

¹⁹ C(2026) 2031. Europese Commissie (2026). 'Guidance on adapting Natura 2000 sites to climate change'

natuurherstel, revitalisering en klimaatadaptatie zijn daarbij essentieel voor brandbestendige natuur.

Effectieve en veilige inzet van hulpdiensten

Gezonde natuur, biodiversiteit en een slimme inrichting van de fysieke leefomgeving vergroten de kans op een effectieve en veilige inzet van de brandweer. Onderbrekingen in brandbare vegetatie, bereikbare locaties, voldoende bluswater, opstelplaatsen, actuele informatie, toegangswegen en vluchtroutes zijn daarbij cruciaal. Zij creëren tijd en ruimte voor de brandweer om een natuurbrand snel te bereiken, veilig te bestrijden en escalatie naar mens, dier, natuur en bebouwing te voorkomen.

Kostbare tijd gaat verloren op het moment dat elke minuut telt wanneer pas tijdens een natuurbrand wordt bepaald wat prioriteit heeft en waar ingrijpen mogelijk is. De betrokkenheid van hulpdiensten begint daarom niet bij de melding, maar al bij de inrichting en het beheer van een gebied. Veiligheidsregio's moeten daarom vroegtijdig worden betrokken bij gebiedsinrichting, natuurbeheer, recreatieve ontwikkelingen en ruimtelijke plannen in en rond natuurgebieden.

De brandweer kan het meest effectief en veilig optreden in gebieden die daarop zijn voorbereid. Dat betekent niet dat natuurgebieden als stedelijke omgeving moeten worden ingericht, maar wel dat veiligheid een volwaardig onderdeel is van de afweging. De verwevenheid van natuur, recreatie, wonen, infrastructuur en veiligheid vraagt daarbij om gezamenlijke keuzes.

Bestaande juridische kaders

Natuurbrandbeheersing raakt aan natuur- en milieubescherming, veiligheid, gezondheid en de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. Daardoor zijn verschillende wettelijke kaders, bestuursorganen en zorgplichten van belang.

De Grondwet bepaalt dat de overheid zorg moet dragen voor de bewoonbaarheid van het land, de bescherming en verbetering van het leefmilieu en de bevordering van de volksgezondheid²⁰. Onder de Omgevingswet moeten bestuursorganen hun taken uitoefenen met oog voor de wettelijke doelen en de samenhang binnen de fysieke leefomgeving, waarbij afstemming met andere bestuursorganen nodig kan zijn²¹. Daarnaast geldt een algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving: iedereen moet, voor zover redelijkerwijs mogelijk, nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving en de mens voorkomen, beperken of ongedaan maken²². Als dat niet mogelijk is, moeten activiteiten die zulke gevolgen veroorzaken achterwege blijven, voor zover dat redelijkerwijs kan worden verlangd. De zorgplicht geldt daarbij niet alleen voor actief handelen, zoals het wijzigen of gebruiken van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het uitvoeren van risicovolle activiteiten, maar ook voor situaties waarin iemand juist nalaat om maatregelen te nemen en daardoor nadelige gevolgen kunnen ontstaan.

Voor natuur, soorten en gebieden gelden meer specifieke verplichtingen. Er gelden specifieke zorgplichten voor Natura 2000-gebieden en soorten en hun leefgebieden²³. Het provinciebestuur moet maatregelen nemen voor de bescherming, instandhouding en het herstel van leefgebieden van vogelsoorten en voor het behoud of herstel van inheemse dier- en plantensoorten²⁴. Voor Natura 2000-gebieden in beheer van het Rijk (uitgezonderd de gebieden van Staatsbosbeheer) is het aan de beheerverantwoordelijke minister om maatregelen te treffen om de instandhoudingsdoelstellingen te behalen²⁵. Daarbij moeten ook economische, sociale, culturele en regionale belangen en lokale omstandigheden worden meegewogen²⁶.

²⁰ Artikelen 21 en 22 Grondwet

²¹ Artikelen 2.1 en 2.2 Omgevingswet

²² Artikelen 1.2, 1.6 en 1.7 Omgevingswet

²³ Artikelen 11.6 en 11.27 Besluit activiteiten leefomgeving

²⁴ Artikel 2.18 Omgevingswet; artikelen 3.57 en 3.59 Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁵ Artikel 2.19 Omgevingswet; artikelen 3.59 en 3.62 Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁶ Artikel 3.56 Besluit kwaliteit leefomgeving

De Natuurherstelverordening bepaalt bovendien dat Nederland bij natuurherstel rekening moet houden met klimaatrisico's en het voorkomen van natuurrampen²⁷. Bij herstel van bosecosystemen moet specifiek worden gekeken naar het risico op bosbranden. Ook moet bij de keuze en prioritering van herstelmaatregelen worden beoordeeld hoe deze samenhangen met onder andere het voorkomen van natuurrampen. In het nationale herstelplan moet worden toegelicht hoe rekening is gehouden met klimaatveranderingsscenario's, met de mate waarin herstelmaatregelen klimaatschade en natuurrampen kunnen voorkomen of beperken, en met de aansluiting op de Nationale klimaatadaptatiestrategie²⁸ en de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid²⁹.

Brandpreventieve maatregelen in beschermde natuurgebieden moeten zorgvuldig worden afgewogen. Voor maatregelen in een Natura 2000-gebied, zoals beheer- of inrichtingsmaatregelen om natuurbranden te voorkomen of te beperken, zal vaak vanwege de mogelijk significante gevolgen voor natuurdoelen een passende beoordeling nodig zijn³⁰. Die beoordeling is niet nodig als de maatregelen al onderdeel zijn van vastgestelde instandhoudingsmaatregelen, of als er sprake is van een direct gevaar waardoor meteen handelen nodig is.

Afwijken van beschermingsregels kan alleen onder strikte voorwaarden. Voor Natura 2000-gebieden mag dat alleen als er geen andere oplossing is, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (waaronder het beschermen van de gezondheid van mensen en de openbare veiligheid) en eventuele schade wordt gecompenseerd³¹. Voor beschermde soorten gelden vergelijkbare voorwaarden³². Daarbij moet onder meer worden voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van de soort wordt aangetast.

Ook voor brandweezorg, crisisbeheersing en brandpreventie zijn wettelijke taken en regels vastgelegd. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de organisatie van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing³³; de burgemeester heeft het gezag bij brand en

²⁷ Artikelen 12 lid 1, 14 lid 9 en 15 lid 3 Natuurherstelverordening

²⁸ Kamerstuk 31.793, nr. 162, bijlage 791816. 'Nationale Klimaatadaptatiestrategie 2016'

²⁹ Kamerstuk 30.821, nr. 165, bijlage. 'Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid 2022'

³⁰ Artikel 6 lid 3 Habitatrichtlijn; ECLI:EU:C:2023:966

³¹ Artikel 6 lid 4 Habitatrichtlijn

³² Artikelen 12, 13 en 16 Habitatrichtlijn; artikelen 5, 9 en 13 Vogelrichtlijn

³³ Artikelen 2 en 3 Wet veiligheidsregio's

ongevallen waarbij de brandweer optreedt³⁴; en de veiligheidsregio inventariseert risico's, stelt een risicoprofiel op en adviseert over brandpreventie en veiligheid³⁵. Rook- en vuurverboden kunnen via de Algemene Plaatselijke Verordening worden geregeld. Daarnaast moeten omgevingsplannen rekening houden met risico's van branden, rampen en crises³⁶, moet natuurbrand worden opgenomen op de provinciale risicokaart³⁷ en gelden in natuurgebieden regels over het voorkomen en melden van brandgevaar³⁸. Onzorgvuldig of gevaarzettend handelen kan strafrechtelijke en civielrechtelijke gevolgen hebben³⁹.

Verder moet voor calamiteiten waarbij weersomstandigheden een belangrijke rol spelen, tijdig worden gewaarschuwd⁴⁰. Dit geldt ook voor natuurbranden, die sterk kunnen samenhangen met droogte, hitte en wind. Het KNMI kan hierbij ondersteuning bieden⁴¹. Daarnaast kan de commissaris van de Koning bijdragen aan het bevorderen van de samenwerking tussen betrokken partijen⁴².

Beoogde aanpassingen Omgevingswet

Afgelopen najaar nam de Kamer de motie van voormalig lid Veltman aan over de voorbereiding van wetgeving ter voorkoming en beperking van natuurbranden⁴³. De bestaande wettelijke kaders bieden aanknopingspunten voor natuurbrandbeheersing, maar zij leiden nog niet vanzelf tot een samenhangende, gebiedsgerichte en bestuurlijk geborgde aanpak. De Omgevingswet bevat al belangrijke uitgangspunten over samenhang in de fysieke leefomgeving, zorgplichten, afstemming tussen bestuursorganen en het betrekken van risico's van branden, rampen en crises bij omgevingsplannen. Tegelijkertijd is natuurbrandbeheersing daarin nog onvoldoende expliciet verankerd als opgave waarbij bewustwording, preventie, mitigatie, bestrijding en herstel met elkaar worden verbonden en gezamenlijk door betrokken partijen worden nagestreefd.

³⁴ Artikel 4 Wet veiligheidsregio's

³⁵ Artikelen 10, 15 en 25 Wet veiligheidsregio's

³⁶ Artikel 5.2 Besluit kwaliteit leefomgeving

³⁷ Artikel 2 lid 1 Regeling provinciale risicokaart

³⁸ Artikelen 6.1, 6.2 en 6.3 Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen

³⁹ Artikelen 157, 158, 159, 429 en 461 Wetboek van Strafrecht; Artikel 162 Burgerlijk Wetboek Boek 6; ECLI:NL:HR:1965:AB7079; ECLI:NL:HR:1988:AD0344; ECLI:NL:HR:2004:AO4224

⁴⁰ Artikel 3 lid 1 onderdeel b Wet taken meteorologie en seismologie

⁴¹ Artikel 8 lid 1 en 2 Regeling taken meteorologie en seismologie

⁴² Artikel 1 Ambtsinstructie commissaris van de Koning

⁴³ Kamerstuk 33.576, nr. 457. 'Motie verzoekt de regering om regie te pakken en wetgeving voor te bereiden die gericht is op het voorkomen en beperken van natuurbranden'

Daarom wordt bekeken hoe een samenhangende, gebiedsgerichte aanpak nadrukkelijker in het stelsel van de Omgevingswet kan worden opgenomen. Het doel is niet een nieuw stelsel te creëren, maar het duidelijker verbinden en uitvoerbaarder maken van bestaande verantwoordelijkheden. Vanuit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving (waaronder natuur) biedt de Omgevingswet daarvoor het aangewezen kader.

Daarbij worden twee wettelijke ingrepen verkend, waarbij wordt aangesloten bij de lijn die eerder richting de Kamer is geschetst⁴⁴. Ten eerste wordt bekeken of onder de Omgevingswet een verplicht programma voor natuurbrandbeheersing kan worden geïntroduceerd. Een verplicht programma kan de bestuurlijke samenhang borgen en per natuurbrandrisicogebied doelen, maatregelen, prioriteiten, verantwoordelijkheden en restrisico's inzichtelijk maken. Daarbij ligt het voor de hand dat provincies een centrale rol krijgen bij het opstellen van deze programma's, gelet op hun rol in natuurbeleid, gebiedsprocessen en de fysieke leefomgeving. Gemeenten, veiligheidsregio's, terreinbeheerders en andere relevante partijen worden daarbij betrokken. Ik zal hierover binnenkort bestuurlijk in gesprek gaan met de provincies en bezien of nadere samenwerkingsafspraken kunnen worden vastgesteld voor de periode tot aan de wettelijke verankering.

Ten tweede wordt bezien of een specifieke zorgplicht kan worden opgenomen voor het voorkomen en beperken van natuurbrandrisico's. De Omgevingswet kent al een algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving, maar een nadere explicitering kan verduidelijken wat in natuurbrandrisicogebieden redelijkerwijs van eigenaren, beheerders, gebruikers en overige partijen mag worden verwacht. Zo wordt de verantwoordelijkheid voor natuurbrandbeheersing niet alleen in beleid en planvorming vastgelegd, maar ook verbonden met het dagelijks beheer en gebruik van kwetsbare gebieden.

Duurzaam investeren in natuurbrandbeheersing

Aangezien Nederland vaker en intensiever met natuurbranden te maken krijgt, blijft investeren in voorkomen en beperken essentieel. Daarmee worden schade, herstelkosten, maatschappelijke ontwrichting en bestrijdingskosten beperkt. Investerings op de korte termijn leveren later besparingen op. De schade van één onbeheersbare natuurbrand kan vele malen groter zijn dan de kosten van risicobeheersing. Tijdige risicobeperking is daarmee niet alleen noodzakelijk vanuit het oogpunt van veiligheid

⁴⁴ Kamerstuk 30.821, nr. 306. Kamerbrief 'Samen sterker tegen natuurbranden'

en leefbaarheid, maar ook doelmatig vanuit economisch en ecologisch perspectief.

Op de begroting van LVVN is voor de periode 2024 tot en met 2030 €70 miljoen beschikbaar voor het voorkomen en beperken van natuurbranden⁴⁵. De Kamer is eerder geïnformeerd over de besteding van deze middelen in twee tranches: circa €12 miljoen in de eerste tranche⁴⁶ en circa €58 miljoen in de tweede tranche⁴⁷. Over de inzet van circa €29 miljoen voor risicobeperkende maatregelen binnen de tweede tranche moest nog besluitvorming plaatsvinden. Dat besluit is inmiddels genomen. De middelen worden zo spoedig mogelijk via een decentralisatie-uitkering overgeheveld naar de provincies. Daarbij is het van belang dat zij, in overleg met natuurbeheerders, bekijken hoe de middelen effectief en efficiënt kunnen worden ingezet en aangewend voor maatregelen die bijdragen aan een brandveilig landschap. De komende periode blijft hierover nauw overleg met de provincies plaatsvinden, met oog voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid en een zorgvuldige en effectieve benutting van de middelen. Daarmee komt de inzet van de beschikbare €70 miljoen neer op circa €59 miljoen voor planvorming en risicobeperkende maatregelen, en circa €11 miljoen voor kennisontwikkeling en innovatie.

Tijdens mijn werkbezoek over natuurbranden op de Utrechtse Heuvelrug van 6 mei 2026 hebben de Kring van de commissarissen van de Koning, het Veiligheidsberaad, het IPO, de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren en de Unie van Bosgroepen benadrukt dat natuurbrandbeheersing meer vergt dan een eenmalige investering en blijvende inzet vraagt.

Deze gezamenlijke oproep weegt zwaar, omdat hierin gezag, bestuur, veiligheid, natuur, eigendom, beheer en uitvoering samenkomen. Zij pleiten voor structurele financiële ondersteuning van jaarlijks €45 miljoen, zodat zij gezamenlijk invulling kunnen geven aan deze opgave en aan de voorgenomen nieuwe wettelijke taken. Met deze middelen willen zij onder andere structureel beleid ontwikkelen, beheer- en inrichtingsmaatregelen nemen, werken aan landelijke inzetbare specialistische natuurbrandteams, gezamenlijk oefenen en trainen. Ook kunnen zij met het KNMI en het beoogde nationaal centrum voor natuurbrandbeheersing werken aan projecten van nationaal belang, zoals een vernieuwde

⁴⁵ Kamerstuk 30.821, nr. 229. Kamerbrief 'Op weg naar een integrale aanpak van natuurbrandbeheersing'

⁴⁶ Kamerstuk 30.821, nr. 240. Kamerbrief 'Investeren in de preventie en mitigatie van natuurbranden'

⁴⁷ Kamerstuk 30.821, nr. 306. Kamerbrief 'Samen sterker tegen natuurbranden'

wetenschappelijk onderbouwde waarschuwingssystematiek voor natuurbrandgevaar.

Voorop staat dat ik het zeer waardeer dat medeoverheden en natuurbeheerders bereid zijn gezamenlijk bij te dragen aan het beschermen van de samenleving en het realiseren van weerbare natuur. Ik zal beoordelen welke mogelijkheden er zijn binnen de beschikbare middelen voor natuur uit het Coalitieakkoord, maar ik kan nu niet op de besluitvorming vooruitlopen.

Tot slot

Bij de hierboven beschreven aanpak neemt de overheid haar verantwoordelijkheid door duidelijke kaders te stellen en regie te voeren, met zorg voor mensen, dieren, natuur en de leefomgeving. Tegelijkertijd blijft er ruimte voor lokale en regionale afwegingen. De intrinsieke waarde van de natuur vraagt daarbij om een zorgvuldige omgang met ecosystemen, ook wanneer veiligheidsmaatregelen noodzakelijk zijn. Samenwerking tussen betrokken partijen is daarbij onmisbaar, omdat natuurbranden zich niet houden aan bestuurlijke, eigendoms- of gebiedsgrenzen. Daarbij is ook een eerlijke verdeling van kosten, verantwoordelijkheden en maatregelen tussen overheden, terreinbeheerders en gebruikers van belang.

De natuurbranden van de afgelopen weken tonen dat natuurbrandbeheersing geen abstracte beleidsopgave is. Het gaat om mensen die hun woning, bedrijf of recreatieplek bedreigd zien. Het gaat om hulpverleners die onder moeilijke omstandigheden hun werk doen. Het gaat om natuur die snel zwaar beschadigd kan raken. En het gaat om een samenleving die steeds vaker te maken krijgt met de gevolgen van een veranderend klimaat.

De les is helder: Nederland moet leren leven met een groter natuurbrandrisico, zonder zich daarbij neer te leggen. Risico's kunnen omlaag door gebieden slimmer in te richten, natuur robuuster te maken, hulpdiensten beter te ondersteunen, te zorgen voor goede publiekscommunicatie en bestuurlijk scherper te organiseren wie wanneer aan zet is. Dat vraagt om vasthoudendheid en bereidheid om vooruit te kijken.

Ik zal uw Kamer blijven informeren over de ontwikkelingen en voortgang.

De minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen